

ІНТЕГРОВАНІЙ КУРС «Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ» В УМОВАХ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

Ірина Андрусенко

Інститут педагогіки НАПН України
м. Київ, Україна

Метою інтегрованого навчання у початковій школі є забезпечення процесу формування системного знання, формування ключових та предметних компетентностей, розвитку критичного мислення учня. За рахунок поєднання різних видів діяльності та розширення інформаційного поля інтегроване навчання відрізняється збільшенням часових та просторових меж порівняно з традиційним предметним. В умовах Нової української школи інтегрований курс «Я досліджую світ» забезпечує можливості урізноманітнення способів навчальної діяльності здобувачів освіти, зміни видів діяльності, збагачення емоційної наповнюваності, – все це дозволяє зберегти високий рівень працездатності учнів, підтримати пізнавальний інтерес.

Інтегроване навчання передбачає об'єднання знань різних галузей та видів навчальної діяльності, що є більш вдалим для синкретичної природи молодших школярів, проте в кожному виді об'єднання відбувається по-різному. Такий підхід спрямований на розкриття цілісної сутності окремої теми засобами різних видів діяльності, що об'єднуються у широкому інформаційному полі через взаємне проникання та збагачення різних видів діяльності. У зв'язку з цим освітній процес набуває ознак цілісності.

В інтегрованому навчанні ураховуються ключові позиції діяльнісного підходу, реалізація якого в курсі «Я досліджую світ» є основою пізнавальних здібностей молодших школярів, прагнення активно вивчати історію духовно-матеріальної культури, родинних традицій свого та інших народів. У вивченні зазначеного курсу відбувається формування всіх елементів навчальної діяльності – планування, орієнтування в завданні, перетворення, оцінювання, розпізнавати та формулювати завдання, пошук та здійснення способів розв'язання завдання, досягнення намічених результатів тощо.

Залучення учнів до активної діяльності, зорієнтованої на суб'єктно значущий результат, є ефективним засобом розвитку їхнього організму, удосконалення координації рухів та інших сенсомоторних якостей особистості. Для учнів початкової школи праця є могутнім джерелом пізнання й розвитку. У цьому виді діяльності діти пізнають предмети і явища, що стають підґрунтям для формування уявлень про зовнішній світ. Запропоновані матеріали, завдання, вправи сприяють тому, щоб діти по-новому побачили і сприйняли відомі для них предмети. Осмислення будь-яких засобів або об'єктів навчальної діяльності в їхніх властивостях, закономірностях і зв'язках дозволяє дитині перетворити їх в одиницю знань, оскільки лише адекватно до цих знань вона може досягти поставленої пізнавальної мети. Вплив навчальної діяльності на розвиток мислення полягає також у формуванні здатності до узагальнення. Знання, здобуті в процесі навчання, ученя неминуче переносить на інші ще недосліджені об'єкти.

Для залучення учнів у процесі вивчення курсу «Я досліджую світ» до предметно-перетворювальної діяльності передбачено якнайширше застосування різних методів навчання, а саме: спостереження за процесами, явищами, предметами; дослідження властивостей різних матеріалів, предметів; визначення матеріалів, з яких вони виготовлені, а також розв'язання техніко-технологічних, раціонально-логічних і творчих завдань.

Навчальні завдання курсу «Я досліджую світ» окреслюють логіку розгортання теми, розкривають зміст навчального матеріалу та пропонують конкретні методи й прийоми його опрацювання, що дозволяє реалізувати навчальні, розвивальні і виховні цілі процесу навчання.

Ключові слова: інтеграція, інтегроване навчання, Нова українська школа, діяльнісний підхід.

Key words: integration, integrated learning, New Ukrainian school, activity approach.